

ІНВЕСТИЦІЇ У GREENFIELD-ПРОЄКТИ УКРАЇНИ

Ткачук Наталія Василівна

к.е.н., старший викладач кафедри фінансів

Волинський національний університет імені Лесі Українки

м.Луцьк, Україна

Natali.Tkachuk_v@ukr.net

Вступ. Greenfield-проекти, тобто нові бізнеси, що створюються «з нуля», активно впроваджуються у банківське обслуговування фізичних осіб та малого бізнесу. Цей підхід починає застосовуватися і в обслуговуванні корпоративних клієнтів та транзакційних банківських послуг. Для традиційних корпоративних банків створення нового бізнесу з нуля — це важлива стратегія, яка дозволить їм зміцнити позиції свого бізнесу в ситуації стрімких та масштабних змін.

Ціль роботи. У цій публікації ми вивчаємо інвестиційний потенціал greenfield-підходу у трансформації корпоративного банківського обслуговування в умовах воєнного стану України та перспективи її післявоєнного розвитку.

Матеріали та методи. Трансформація бізнесу та технологій корпоративного банку – це складний, повільний та дорогий процес. Створення нового бізнесу «з нуля» є спробою вийти за межі обмежень, які накладають існуючі системи, бізнес-моделі та кадрові структури. Це більш дешевий та оперативний спосіб вивести нові пропозиції на ринок. Корпоративні банки – як нові гравці, так і традиційні організації – шукають способи трансформувати свій бізнес та експериментують із проектами зі створення greenfield-проектів. Мотивація, яка рухає ними, як і рівень амбіцій, дуже різні: від впровадження нових продуктів до проектів створення абсолютно нового банку та відмови від застарілих систем.

Результати та обговорення. Для застосування greenfield-підходу до масштабних проектів у корпоративному банкінгу необхідно відповісти на два питання. По-перше, чи можливо створити банківську платформу з

обслуговування корпоративних осіб за обмежених витрат. І по-друге, чи є бізнес-кейс і терміновість реалізації проекту досить переконливими, щоб віддати перевагу greenfield трансформації чинного бізнесу.

Завдяки новим технологіям, постачальникам та методам розробки створення нового бізнесу «з нуля» стає ефективною стратегією з трансформації бізнес-моделі у сфері корпоративного банківського обслуговування. Успішний розвиток таких проектів залежить від чотирьох факторів.

В основі greenfield-структур лежать сучасні технології. Створюваний «з нуля» бізнес повинен мати масштабовану технологічну платформу зі змінною базою витрат, яка забезпечує взаємодію з клієнтом повністю в цифровому форматі, має гнучкість у заміні компонентів та дозволяє задовольняти потреби клієнтів та користувачів з боку бізнесу. Технологія будується з допомогою об'єднання модульних мікросервісів, а чи не як єдина платформа постачальників [1].

Щодо зовнішніх інвестицій, які направляються в дану галузь, варто відмітити Єгипет, що тісно співпрацює з Україною. Зокрема, двостороннє інвестиційне співробітництво НАК «Нафтогаз України» продовжує реалізовувати в Єгипті найбільший інвестиційний проект за кордоном на родовищі Алам аль-Шавіш у Західній пустелі АРС [3].

Після підписання між Україною та Японією у 2015 р. Угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій, а також запровадження у 2016 р. поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС на основі Угоди про асоціацію, Україна стала більш привабливою для японського бізнесу в інвестиційному і торговельному сенсах. Японія надає Україні суттєву технічну, грантову та фінансову допомогу як напряму, так й у рамках проектів міжнародних організацій з метою зміцнення демократичних інститутів, проведення адміністративних та економічних реформ, розвитку культури, освіти, медицини, а також інфраструктури в нашій країні [2].

Посилення ролі прямих іноземних інвестицій (ПІІ) вірогідно матиме провідне значення для процесу відбудови. За даними Financial Times,

будівництво, відновлювана енергетика, фінансові послуги, транспорт та ІКТ становлять понад 60% вартості інвестицій типу greenfield в Україну з 2003 року. Надання пріоритету іноземним інвестиціям у ці важливі сектори, за якими Україна підтвердила свою інвестиційну привабливість, допоможе прискорити процес відновлення.

Станом на жовтень 2022 року, за оцінками KSE, загальна сума прямих задокументованих збитків житловій та нежитловій нерухомості, іншим об'єктам інфраструктури склала понад 127 млрд дол. Найбільша частка в загальному обсязі збитків припадає на житлові будинки (40% або 50 млрд дол.) та інфраструктуру (28% або 35 млрд дол.) [5].

Висновки. Підхід створення нових бізнесів «з нуля», тобто. greenfield-проектів тільки починає застосовуватися в корпоративному банкінгу. Ринок зовнішніх партнерів ще недостатньо розвинений, до того ж усередині організації можуть існувати серйозні бар'єри, що перешкоджають змінам.

Однак в умовах стагнації доходів корпоративного банківського обслуговування та стрімких та глибинних змін ринку позитивний ефект може мати на індустрію трансформаційний вплив. Як показують наведені нами в даному звіті приклади, ті, хто першими розпочали рух у напрямку greenfield-ініціатив, можуть досягти кардинальних змін як обслуговування клієнтів, запровадити нові бізнес-моделі, скоротити витрати та змінити свою корпоративну культуру.

Попри воєнні ризики, в Україні є багато ніш і привабливих сфер для інвестицій. Дешеві активи, відносно недорога, але кваліфікована робоча сила, значний попит на певні товари в майбутньому, що може створити надприбутки. І для того, щоб порівняно швидко вийти на український ринок після закінчення війни, необхідно якнайшвидше почати досліджувати бізнес-середовище та реалізовувати інвестиційні проекти в Україні.

Загалом, відбудова створює унікальну можливість модернізувати виробничий потенціал України та залучити іноземний капітал у сучасні

технології. Це закладе основу для довгострокового зростання та сприятиме більш тісній інтеграції України у світову економіку.

Таким чином, реалізація інвестиційно привабливих проєктів стане невід'ємною частиною плану відновлення, його рушійною силою щодо розвитку підприємництва та залучення іноземного та українського бізнесу до регіональних та глобальних ланцюгів постачань.

Список використаних джерел:

1. How Greenfield Can Transform Corporate Banking
<https://www.oliverwyman.com/ru/our-expertise/insights/2019/sept/greenfield-corporate-banking.html>
2. Співпраця Україна – Японія. Електронний ресурс:
<https://japan.mfa.gov.ua/ukrayina-yaponiya>
3. Торгівельно-економічне співробітництво України та Єгипту. Електронний ресурс: <https://egypt.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/397-torgovelyno-jekonomichne-spivrobotnictvo-mizh-ukrajinoju-ta-jegiptom/torgovelno-ekonomichne-spivrobotnictvo>
4. Офіційний сайт КМУ. Співпраця України та Єгипту
<https://www.kmu.gov.ua/news/ukrayina-ta-yegipet-zacikavleni-poglibiti-spivrobotnictvo-v-galuzi-turizmu>
5. Офіційний сайт Українські інвестиції <https://ukraineinvest.gov.ua/uk/news/07-11-22/>